

БЕРАН МОТТ ХЪАЛХХЕ КХИОРАН ПРОГРАММИН ХЪОКЪЕХЪ ДАЙ - НАНОШНА - ВЕРАСАШНА ХААМ

Мотт хъалххе кхиоран программа

Берийн бошмашкахъ мотт хъалххе кхиоран программин хъокъехъ долчу Федеральни законан 15 а статьяца нийса а дог1уш, Штирияс карлабаьккхина федеральни правительствоца болу барт. Оцу программин 1алашо ю: бер юьхъанцарчу школе дахар аттачудаккхар а, г1олехъ долчу кепара дешар 1амо таро хилар тодар а, балхахъ корматаллин кхиар дика д1адолоран таронаш аттачуяхар а.

Дешар - дешаран заказ

Мотт 1амор а, мотт хъалххе кхиоран программа а законаца т1едиллина декхар ду, школе доьлху хан кхачазчу берийн дешаран учрежденийн дешаран планна (BildungsRahmenPlan) юкъадоьдуш ду иза. Мотт хъалххе кхиоран программина юкъайоьду школе доьлху хан кхачазчу берийн ерриге а учрежденийн х1ора дийнахъ йолу юьззина программа а, бераш 1алашдаран, церан 1уналла даран программаш а т1ехъ.

Мотт хааран - барам билгалбаккхар

Мотт хааран барам билгалбоккхуш бу берана мотт хааран барамах а, оьшуш меттиг хилахъ, цунна кхин мичара г1о-накъосталла оьшур ду бохучух а лаяцна болу хаамаш. Оцу г1уллакхехъ коьрта тидам т1ебохуйту берана мотт хаарна т1ехъ тергам латторан леррина кечийнчу анкетица тергам латторна.

Тергам латторан анкета

Школе доьлху хан кхачазчу берийн институционни учрежденешкахъ берашна мотт хааран барам билгалбоккху тергам латторан анкеташца. Оцу анкеташа г1о до немцойниг ненан мотт болчу берашна кхо шой ах шой хан йолуш а, немцойн мотт шолг1анниг ларалуш долчу берашна диъ шой ах шой хан йолуш а мел барамехъ мотт хаьа билгалдаккха. Нагахъ санна тергам бар д1ахьош, мотт кхиорехъ берана г1о оьшуш хилар билгалдалахъ, бер юьхъанцарчу школе деша доьдуш, цунна мотт а, къамел дан а хааран дешаран стандарташца нийса а дог1уш, немцойн мотт 1аморан 1алашонца и бер мотт хъалххе кхиоран программина юкъадахийта декхар ду.

Тергам латтор

Тергам латтор берийн бешахъ хьехархойн х1ора дийнахъ болчу белхан д1акъасто йиш йоцу дакъа ду. Оцо таро хьуьлуьйту х1ора бер юххера довза а, г1олехъ хуьлучу кепара мотт кхиорна берана х1ун оьшу къасто а. Тергам латторан жам1ашца йиш ю беран хуьнарш а, цуьнан тоьлла йолу аг1онаш а, башха хаарш а билгалдаха а, ткъа иштта мотт кхиоран г1олацарна планаш х1итторан а, цунна г1олехъ долу хьелаш кхолларан а тоьлашха йолу аг1онаш каро а.

Тергам латтор д1адахьар

Тергам латтор д1ахьо берийн бешан гуттар долчу х1ора дийнан хьелашкахъ, мотт 1амочарна юкъахъ ловзаршца а, вовшашна гергахъ долуш а.

Дийнна схъаэцча, меттан а, къамелан а программа йолчу берийн бошмийн х1ора дийнахь долчу дахаро ло ненан меттан, я шолг1ачу меттан кепехь немцойн меттан хаарш кхиамца кхио таро луш долу оьшуш долу хьелаш.

Х1ора бер кхиарехь цуьнца цхъаьна хилархъама хьехархочо берашна мотт хааран барам билгалбаккхар д1ахьо шарахь шозза. Гуьйранна (октябрь-ноябрь) д1ахьо хьалхара тергамбар, ткъа нагахь санна мотт кхиорехь г1о дан дезаш хилар гучудалахь, т1аккха б1аьста (апрель-майхь) д1ахьо шолг1а тергам бар. Цхъана берана т1ехь тергам латторан г1ирсах юха а пайдаэцаро таро хуьлуйту мотт кхиорехь г1олоцучу хенахь беран меттан декъехь кхиар билгалдаккха а, ткъа иштта г1олацаран г1уллакхаш меттан г1олехь долчу т1ег1ане нисдан а.

Жам1аш

Тергам баран жам1ийн а, цул т1аьхьа мотт хьалххе кхиоран программа чекхъяккхаран а буха т1ехь кхуллуш йолчу меттан башхалло гойту меттан корматаллашкахь долу беран хьуьнарш. Нагахь санна и жам1аш бахъана долуш берехь иза мотт кхиоран программе д1аэца дезаш хилар гучудалахь шуна йовзуйтур ю беран хьашташ хьесапе а оьцуш, г1олацаран билггала йолу кепаш.

Г1олацаран кхит1е долу г1уллакхаш

Берийн бешахь мотт хьалххе кхиоран программа д1анисйо коьртачу декъана кьинхьегаман т1аьхьалонийн чоттах. Мотт хьалххе кхиоран программа оьшуш долчу берийн бараме хьаьжжина, школе доьлху хан кхачазчу берийн учрежденешка кхойкху:

- мотт хьалххе кхиоран программина кхит1е болчу хьехархошка, цара меттехь берашца болх бо цхъаьна г1уллакхаш даран кепара;
- бераца цхъаьна болу а, немцойн боцчу кхечу ненан маттаца цуьнан г1олоцуш а болу цуьнца болу хьалхара мотт буйцурш;
- ненан меттан хаарийн барам билгалбаккхарна гочдархой;
- мотт кхиорехь хьалххе г1олацаран федеральни Штирин латта т1ера болу корматаллин меттан эксперташ, цара консультацеш йо, г1олоцу, хьехархойн корматалла лакхайоккху.

Хьесапе оьцу меттанаш дукха хилар а, - немцойн мотт шолг1ачун кепара хилар а. Ненан мотт ларар а, цуьнан г1олацар а шолг1а мотт 1аморна мехала г1ирс а, ондда бух а бу. Ненан матто бер шех тешаш хуьлуйту, лакхадоккху цо ша шен мах хадор, г1о до керлачу хьелашкахь шена хьакь йоллу меттиг д1алаца.

«Х1унда аьлча, мотт дахарх кхетаран г1ирс хиларна»